

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 189/21
28.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Миросављевић, председника већа, Јасне Беловић и Ирене Трифуновић Радуловић, чланова већа, у парници по тужби АА из ..., ..., ..., чији је пуномоћник Јована Тодоровић, адвокат из Београда, ул.Јурија Гагарина бр.74, против тужене ББ из ..., ул.... бр..., чији је пуномоћник Александар Момирски, адвокат из Београда, ул.Кнез Данила бр.43, ради развода брака и по противтужби ББ против туженог АА ради заштите од насиља у породици, одлучујући о жалбама странака изјављеним против пресуде Другог основног суда у Београду П2 1011/20 од 25.01.2021. године, у седници одржаној дана 28.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П2 1011/20 од 25.01.2021. године у ставу првом и другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима садржано у ставу трећем изреке пресуде Другог основног суда у Београду П2 1011/20 од 25.01.2021. године тако што се тужилац **ОБАВЕЗУЈЕ** да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 52.500,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде са законском затезном каматом од дана наступања извршности одлуке до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 33.000,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1011/20 од 25.01.2021. године, ставом првим изреке, одређена је мера заштите од насиља у породици па је забрањено

тужиоцу да на било који начин узнемирава тужену и наложено му да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужене. Ставом другим изреке одређено је да мера заштите од насиља у породици остаје на снази годину дана од дана доношења и да евентуално изјављена жалба не задржава извршење пресуде. Ставом трећим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде тужилац и тужена су благовремено изјавили жалбу из свих законских разлога, тужилац побијајући је у целости а тужена у делу одлуке о трошковима поступка.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 ЗПП, у вези члана 202 Породичног закона, Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужиоца није основана, а да је жалба тужене основана.

У поступку пред првостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3,5,7 и 9 ЗПП на које Апелациони суд пази по службеној дужности, нити се у жалбама странака указује на постојање неке друге битне повреде која је била од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су дана ... године закључиле брак који је правноснажном пресудом, донетом у овом поступку, разведен дана ... године. Странке имају заједничко дете, мал.ВВ који је рођен ... године и пресудом којом је разведен брак поверен туженој на самостално вршење родитељског права. Односи међу странкама су веома поремећени, немају добру комуникацију, конфликт међу њима траје већ две године. Било је више узајамних пријава за насиље у породици како Центру за социјални рад тако и полицији, а како време пролази проблеми између њих се усложњавају и конфликти продубљују, нарочито у ситуацијама када се срећу приликом виђања тужиоца са мал. ВВ. Према извештају ПУ за Град Београд ПС Палилула тужилац је у више наврата пријављивао тужену: дана 06.02.2019. године да је у кеси коју му је предала а у којој су се налазиле његове личне ствари пронашао кухињски нож који није његов; дана 08.03.2020. године да га тужена онемогућава у одржавању личних односа са дететом током кога страхује за сопствену безбедност и безбедност детета јер му је у једној таквој прилици пришла док је седео за столом у кафићу и питала га да ли га боли глава, а кад је одговорио да га не боли запретила му речима “видећеш, заболеће те”; потом да је у стану тужене видео ловачку пушку за коју претпоставља да је припадала њеном оцу; дана 07.07.2019. године да га је тужена узнемиривала тако што је у прилици када је требало да преузме дете кренула за њим, узела дете и удаљила се; дана 14.07.2020. године да га је тужена узнемиривала ходајући за њим и дететом дозивајући дете и не дозвољавајући им да остану насамо. Према истом извештају и тужена је дана 22.03.2019. године ПС Палилула пријавила тужиоца да ју је у ресторану “ГГ” шутнуо у пределу подлактице десне руке наневши јој повреду у виду крвног подлива. О сваком од случајева наведених у извештају ПС Палилула обавештен је дежурни тужилац Првог ОЈТ који је у сваком, осим случаја који се тиче ловачке пушке у стану тужене, оценио да се не ради о радњама у којима би била садржана обележја кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности. Из исказа странака је утврђено да су се односи међу њима пореметили убрзо

након венчања, да је заједница живота престала и пре рођења детета, те да су се проблеми у међусобној комуникацији испољавали у погледу реализације виђања тужиоца са дететом, са којим у вези су и пријаве садржане у извештају ПС Палилула. У свом исказу тужена је описала понашање тужиоца у низу ситуација које је довело до тога да се она осећа узнемирено, да је стално под притиском и стрепњом од нових конфликтних ситуација и пријава од стране тужиоца. Са тим у вези је навела да се након рођења детета због проблема са тужиоцем обраћала Центру за социјални рад петнаест пута; да је, након што је из породилишта дошла кући, тужилац често долазио да виђа дете, да је то чинио у различито време што њој, због потребе опоравка од царског реза и организације како због бебе тако и њеног старијег детета, није одговарало; да је месец дана по порођају тужилац у ходнику гурнуо уза зид што је за њу било јако стресно, који догађај је пријавила Центру за социјални рад где је посаветована да не пушта туженог у стан када је сама; да се у време када је почело виђање са дететом напољу дешавало да тужилац не дође у договорено време као и да јој, када је у шетњи са децом, тужилац нареди да се врати како би видео дете; да је морала да отказује интервенцију на зубу јер је тужилац баш у то време хтео да види дете, а затим закаснио сат и четрдесет минута; да је у једној прилици тужилац дошао са ујаком у видно алкохолисано стању када су обојица почели да је вређају говорећи да она мора то да трпи јер ју је тужилац прихватио старију и са дететом; да ју је тужилац више пута пријављивао за одузимање детета, први пут након одређивања привремене мере коју она није примила и зато није одвела дете, други пут када није одвела дете јер је била на симпозијуму, трећи пут када је дете било болесно о чему је обавестила тужиоца; да је тужилац пријавио и када му је, желећи да му врати све његове ствари, поред осталих ствари, у кесу спаковала нож његове мајке; да је пријавио због пушке коју је од оца добила на поклон и за коју је и он све време знао; да ју је полицији пријављивао једном недељно; да је ауто тужиоца прошле године стално био испред њене зграде, да ју је пратио и да су га њене комшије које су са њим добре обавештавале где се она креће; да јој је тужилац слао поруке у којима је вређа и говори да је лоша мајка; да је психички изнурује и тако што је поводом несреће која се догодила приликом планинарења у Алпима тужилац променио исказ тако да је, иако је била ослобођена одговорности, родитељи младића који је настрадао и друга два планинара која су у наведеној прилици повређена туже за накнаду штете; да јој тужилац стално улива страх; да је, када не испуни неки његов захтев, пријављује полицији; да јој је тужилац, иако га је пре тога обавестила о томе, у низу порука претио да ће је пријавити полицији што је дете у време пандемије корона вирусом одвела на море у Грчку (где је, иначе, отишла након што је претходно, као професионални микробиолог, проверила ситуацију и проценила ризик); да тужилац има изразито афективна стања, реагује бурно, галами, виче, прети; да се плаши његових лажних пријава; да долази у стање параноичних идеја шта је све у стању да уради и да три пута проверава да ли јој нешто подмеће јер је схватила да тужилац не преза ни од чега да би јој се осветио. Имајући у виду да су односи између странака тензични и да се, како време пролази, све више компликују, према мишљењу стручног тима органа старатељства целисходно је да се тужиоцу, у односу на тужену, изрекне мера заштите од насиља у породици, уздржавања од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава њен телесни интегритет, душевно здравље и спокојство.

На такво чињенично стање, утврђено оценом исказа странака и осталих

изведених доказа, правилно је првостепени суд применио материјално право када је сагласно одредбама члана 10, 197 и 198 Породичног закона побијаном пресудом према тужиоцу одредио меру заштите од насиља забраном даљег узнемиравања тужене уз налог да своје понашање усклади са том забраном, односно уздржи се од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужене. За своју одлуку првостепени суд је дао довољно јасних разлога које прихвата и Апелациони суд.

Жалбом тужиоца се истиче да је побијана пресуда заснована на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању. Такви жалбени наводи нису основани, јер је с обзиром на наводе странака и изведене доказе првостепени суд правилно утврдио да је тужилац предузео низ радњи којим је угрозио интегритет, душевно здравље и спокојство тужене и као такве их правилно квалификовао као радње насиља у породици у смислу одредбе члана 197 Породичног закона које оправдавају изречену меру заштите. Мера која је одређена има за циљ спречавање угрожавања спокојства и душевног стања тужене Радње и понашање туженог, као и субјективни осећај тужене као жртве насиље, који се у таквим случајевима неминовно процењује, указују на постојање таквог облика насиља. Код чињенице да је својим понашањем које одступа од нормалног опхођења и комуницирања тужилац угрозио душевно здравље и спокојство тужене правилност побијане пресуде и закључка на коме је та пресуда заснована није могуће оспорити изостанком других поступака против тужиоца, а на шта он у жалби указује. Без утицаја је и околност да код неке од надлежних здравствених установа није евидентирана било каква повреда тужене. Ово стога што околност да није било физичког насиља не искључује могућност пружања тражене заштите а психичко насиље, чије постојање је утврђено, довољан је разлог да мера заштите буде одређена.

Правилност побијане пресуде тужилац неосновано оспорава жалбеним наводом да је заправо он тај над којим је вршено насиље. Ово са једне стране стога што захтев за пружање заштите у том смислу није ни поставио па такав навод не може а да не изгуби на значају до мере да се утврђење такве чињенице испоставља готово немогућим (одступање од начела диспозиције у споровима за заштиту од насиља у породици, када је реч о пунолетним лицима, подразумева могућност одређивања мере заштите и која није тражена, али не и одређивање било које мере када таква заштита уопште није тражена), а са друге стране, и заправо пре свега, стога што не постоји догађај који би могао оправдати било који вид насиља у породици, па то не би могли бити ни догађаји поводом којих је тужилац тужену пријављивао ПС Палилула.

Нису основани ни жалбени наводи којим се указује на пропусте у прибављању мишљења органа старатељства. Ово код чињенице да се тужилац, како с обзиром на стање у списима правилно констатује првостепени суд, у овој фази поступка одлучивања о заштити од насиља није одазивао позиву ГЦСР Земун, а пре тога у фази одлучивања о правима детета инсистирао да му позив буде послат на адресу пријављеног пребивалишта (...), а не места где заиста борави.

Без утицаја су и жалбени наводи који се тичу оспоравања садржине предлога органа старатељства. Одредбом члана 286 Породичног закона прописано је да у случају

да орган старатељства није покренуо поступак у спору за заштиту од насиља у породици суд од тог органа може затражити да пружи помоћ у прибављању потребних доказа и да изнесе своје мишљење о сврсисходности тражене мере. То заправо значи да у оваквом поступку орган старатељства представља помоћни орган коме се суд може обратити за мишљење о целисходности одређивања мера заштите од насиља у породици. Улога тог органа није у томе да утврђује спорне чињенице, то је и даље обавеза суда који предлогом органа старатељства није везан. На тај начин ни поменути жалбеним наводом није доведен у сумњу чињенични закључак првостепеног суда да је тужилац према туженој предузео низ радњи које представљају недозвољено понашање, на начин који се у складу са одредбом члана 197 Породичног закона сматра насиљем у породици.

Апелациони суд је имао у виду и остале наводе жалбе тужиоца, али је оценио да се њима правилност и законитост пресуде у делу одлуке о тужбеном захтеву не доводи у сумњу, па их зато посебно не образлаже.

На основу изнетог, применом одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Основано се жалбом тужене оспорава одлука о трошковима поступка. Наиме, разлози правичности из члана 207 Породичног закона, применом кога је донета одлука о трошковима, оправдавају одлуку да свака странка сноси своје трошкове оног поступка који се води у интересу обеју странака односно поступка у коме се расправља о правима, па самим тим и најбољем интересу малолетног детета. Такав је био и поступак у овој правној ствари, али у фази расправљања о разводу брака, поверавању малолетног детета и уређењу његовог виђања са тужиоцем и у односу на тај поступак разлози правичности оправдавају одлуку да трошкове његовог вођења странке снесе заједнички. За разлику од тог, према оцени Апелационог суда, трошкове поступка у коме се расправљало само о захтеву тужене за одређивање мере заштите од насиља тужилац је, као страна која је у том делу изгубила спор, дужан да накнади туженој у висини нужних трошкова, све сагласно одредби члана 153 и 154 ЗПП. Ти трошкови су, с обзиром на стање у списима, трошкови ангажовања адвоката за заступање на два одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара, као и за састав противтужбе у коме је истакнут захтев за одређивање мере заштите у износу од 16.500,00 динара. На тај износ туженој припада право на законску затезну камату у складу са одредбом члана 277, у вези члана 324 ЗОО те члана 345 став 1 ЗПП, од дана наступања извршности одлуке, све сходно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

С обзиром на успех странака у поступку по жалби, на основу одредбе члана 165 ЗПП, одлучено је као у ставу трећем и четвртом изреке.

**Председник већа-судија
Драгана Миросављевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић